

Wyróżnienia równorzędne

– Justyna Szweda – „Ocena mikrobiologiczna nasion wchodzących w skład karmy dla gryzoni”. Opiekun naukowy: mgr Wojciech Pusz, Studenckie Koło Naukowe Fitopatologów i Badaczy Agrocenoz „SKOSIK” AR Wrocław.

– Anna Bukowska, Paweł Zieliński – „Nieśność głuszców w warunkach hodowli zamkniętej”. Opiekun naukowy: dr inż. Marian Flis, KNBiHZ AR Lublin, Sekcja Zwierząt Łownych.

– Monika Mikulska, Agnieszka Pigan – „Próba określenia markerów genetycznych w badaniach masy ciała lisów po-

spolitych srebrzystych”. Opiekun naukowy: dr Andrzej Jakubczak, KNBiHZ AR Lublin, Sekcja Genetyki Zwierząt.

– Łukasz Ochnik – „Charakterystyka gołębi rasy zamojski”. Opiekun naukowy: dr Teresa Gwara, Studenckie Koło Naukowe Hodowców Drobiu AR Wrocław.

– Anna Brendowska, Daria Starzec, Joanna Wilczyńska, Anna Górna, Katarzyna Koźlik, Joanna Kubizna – „Sukcesja Kolorowych Jezierek”. Opiekun naukowy: dr Magdalena Senze, dr Monika Kowalska-Góralaska, Studenckie Koło Naukowe Hydrobiologów AR Wrocław.

Doktorzy *honoris causa* Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy

Senat Akademii Techniczno-Rolniczej, na wniosek Rady Wydziału Zootechnicznego, w uznaniu dorobku naukowego i zasług dla rozwoju Akademii, nadał tytuł doktora *honoris causa* dwóm wybitnym zootechnikom, prof. dr hab. Januszowi Załusce i prof. zw. dr hab. Andrzejowi Farudze. Nadanie tej najwyższej godności akademickiej odbyło się 21 stycznia 2005 roku w pięknej auli *Auditorium Novum*, w kompleksie budynków ATR w Fordonie. Rektor ATR wręczył stosowne dyplomy i odznaczył obu uhonorowanych medalem okolicznościowym. Uroczystość zgromadziła wielu znakomitych gości ze środowisk akademickich całej Polski, instytutów branżowych, przedstawicieli praktyki zootechnicznej oraz reprezentantów administracji samorządowej regionu warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego.

Warto przy tej okazji przybliżyć sylwetki uhonorowanych zootechników.

PROFESOR DR HAB. JANUSZ ZAŁUSKA

Syn ziemi mazowieckiej, urodził się 28 grudnia 1913 roku w Warszawie. Jego rodzice: Jan (lekarz, dr nauk medycznych, społecznik i gorący patriota) i Edwarda Maria z Przyłuskich (pedagog) pochodzili ze środowiska właścicieli ziemskich. W 1939 roku ukończył studia na Wydziale Rolnym SGGW. Specjalizował się pod kierunkiem prof. dr Jana Rostafińskiego w zakresie hodowli zwierząt. Podczas studiów ukończył Szkołę Podchorążych

Rezerwy we Włodzimierzu Wołyńskim i odbył obowiązką służbę wojskową, a także staż naukowy w Polskim Instytucie Wetnoznawczym (PIW) w Warszawie, w którym od 1 stycznia 1938 roku rozpoczął pracę zawodową i naukową. W 1939 roku zawarł związek małżeński z Krystyną Tabaczyńską, w przyszłości cennym współpracownikiem i profesorem nauk rolniczych.

Po wojnie podjął pracę jako asystent w SGGW, a następnie jako kierownik ZZZ Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Stanisławowie k. Jeleniej Góry i w Rabie Wyżnej na Podhalu. W 1956 roku przeniósł się do Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie, gdzie w 1961 r. uzyskał stopień naukowy doktora. Od 1963 r. pracował w ART w Olsztynie. W 1964 roku habilitował się na Wydziale Hodowli Zwierząt WSR w Poznaniu. W 1973 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego. Od września 1971 roku został przeniesiony do Bydgoszczy, gdzie przez 20 lat współtworzył Wydział Zootechniczny. Był głównym organizatorem i kierownikiem kolejno: Oddziału Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej Filii WSR Poznań, Zespołu Hodowli Zwierząt, Zakładu Hodowli Owiec i Trzody Chlewnej. Jako kierownik Zespołu Hodowli Zwierząt przygotował kadrę samodzielnych pracowników naukowych, którzy objęli kierownictwo Zakładów: Genetyki Zwierząt, Hodowli Bydła i Hodowli Trzody Chlewnej. Zakładem Hodowli Owiec i Koni kierował do 1991 roku, mimo przejścia na emeryturę.

Profesor J. Załuska realizował swoje zainteresowania naukowe głównie w zakresie hodowli owiec i koni. Jako pierwszy w Polsce przeprowadził badania nad użytkowym krzyżowaniem owiec, uzasadniając celowość stosowania tej metody w praktyce hodowlanej. Scharakteryzował strukturę przestrzenną produkcji pasz gospodarskich w Polsce, sugerując powiązanie z nią odpowiednich kierunków produkcji owczarskiej. Rozwinął badania analityczno-rodowodowe oraz badania nad spokrewnieniem pogłowia stadnin mazurskich konia wielkopolskiego.

Był promotorem 10 doktoratów, opiekunem 3 ukończonych przewodów habilitacyjnych, recenzentem 19 rozpraw doktorskich, 12 habilitacji, 13 postępowania o nadanie tytułu profesora. Opracował 3 recenzje o powołanie na stanowisko docenta. W kierowanych przez Profesora jednostkach organizacyjnych wykonano 195 prac magisterskich, w tym 90 pod jego osobistym kierunkiem. Jest autorem lub współautorem 9 podręczników, w tym dwóch wydanych za granicą.

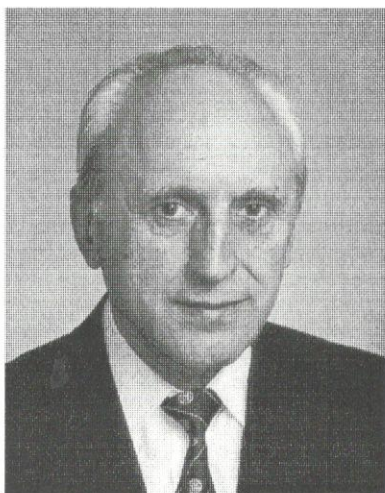
Od roku 1938 jest członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (PTZ). Był jednym ze współzałożycieli Koła PTZ w Bydgoszczy i od momentu jego powstania (1972) zasiadał w zarządzie Koła, a w latach 1984-1992 był jego przewodniczącym. Reprezentował PTZ w Europejskiej Federacji

Zootechnicznej. Wyrazem uznania Jego zasług dla Towarzystwa było przyznanie Odznaki Honorowej PTZ oraz rzadkiej godności Członka Honorowego PTZ. Brał udział w pracach Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Rolnictwa, gdzie pełnił funkcję przewodniczącego komisji ds. hodowli owiec, a także przewodniczył zespołowi ds. żywienia owiec przy Departamencie Produkcji Zwierzęcej Ministerstwa Rolnictwa.

Za całokształt działalności naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej był wielokrotnie nagradzany, m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem ATR z wpisem do Honorowej Księgi Zasłużonych dla ATR, złotymi medalami: Zasłużony dla Uczelni Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie oraz Akademii Rolniczej w Szczecinie, Medalem za Szczególne Zasługi dla Rozwoju Wydziału, nadanym przez dziekana Wydziału Bioinżynierii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Medalem Zasłużony dla Rolnictwa nadanym przez Ministra Rolnictwa RP, oraz Medalem Prezydenta Miasta Bydgoszczy za szczególne zasługi dla miasta. Prezydent RP Lech Wałęsa nadał Mu Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski i Medal za udział w wojnie obronnej w 1939 roku, Minister Obrony Narodowej RP awansował Go w 2000 roku na stopień porucznika, a Prezes Rady Ministrów nadał tytuł „Weteran Walk o Niepodległość i Wolność”.

PROFESOR ZWYCZAJNY DR HAB. ANDRZEJ FARUGA

Syn ziemi cieszyńskiej, urodził się 5 stycznia 1934 roku w Zatorze. Studia wyższe ukończył w 1960 roku na Wydziale Zootechnicznym WSR w Olsztynie. W 1968 roku uzyskał stopień naukowy dr. nauk rolniczych, a w 1976 roku stopień naukowy dr. habilitowanego. W 1983 roku Rada Państwa nadała prof. Farudze tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1990 r. Prezydent RP – tytuł naukowy profesora zwyczajnego. Od 1969 r., nieprzerwanie przez 35 lat, prof. Andrzej Faruga kieruje Katedrą Drobiarstwa na Wydziale Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie.

Tematyka badań prof. Farugi jest bardzo szeroka i obejmuje prace doświadczalne na kurczętach, kurach, indykach, perlicach, kaczkach i gęsiach. Kompleksowym rozwiązywaniem problemów badawczych przyczynił się do głębszego poznania cech morfologicznych i fizjologicznych ptaków gospodarskich, doskonalenia wartości hodowlanej i użytkowej drobiu metodami genetyki populacji, a także określenia wpływu żywienia na kształtowanie się cech reprodukcyjnych i mięsnych drobiu. Jednak za najważniejsze należy uznać rezultaty badań, które przyczyniły się do rozwoju hodowli i chowu indyków w Polsce, a w konsekwencji do dynamicznego

wzrostu produkcji mięsa tego gatunku ptaków gospodarskich. Ciągłe doskonalenie technologii chowu i żywienia indyków sprzyjało zwiększeniu ich produkcji, która z 5 tys. ton w 1985 roku wzrosła do ponad 250 tys. ton w 2003 roku. Podjęte w ostatnich latach kompleksowe badania nad wpływem pochodzenia płci i wieku aktualnie użytkowanych indyków ciężkich na jakościowe zmiany surowca rzeźnego, w tym mikrostrukturę mięśni, wskazują na to, że inicjowana i realizowana przez profesora problematyka badawcza jest zawsze aktualna i często wyprzedza potrzeby praktyki.

Wielką zasługą prof. dr hab. Andrzeja Farugi były działania, które uchroniły przed wyginięciem rodzimą gęś biłgorajską. Przeprowadził pełną charakterystykę tych gęsi, wykazując ich dobrą żywotność, nawet w gorszych warunkach środowiskowych oraz dużą wydajność mięśni piersiowych i nóg, a na podstawie badań biochemicznych (udziału kornozyny w mięśniach i jej aktywności w nerkach) odmienną gęsi lubelskich i biłgorajskich.

Profesor Andrzej Faruga wypromował 8 doktorów nauk rolniczych, w tym dwóch obcokrajowców, a w ramach kierowanych tematów badawczych 5 osób wykonało w Katedrze Drobiarstwa rozprawy habilitacyjne. Uważany jest za twórcę olsztyńskiej szkoły naukowej drobiarzy.

Godna podkreślenia jest niezwykle twórcza działalność organizacyjna prof. A. Farugi. W latach 1978-1987, pełniąc funkcję dziekana Wydziału, a następnie prorektora uczelni w latach 1987-1993 i 1996-1999, był organizatorem i inicjatorem różnych przedsięwzięć, tak z zakresu nauczania i wychowania, jak i organizacji Wydziału i uczelni. W swojej działalności przyczynił się do rozwoju olsztyńskiej uczelni, która jest obecnie jedną z wiodących w kraju. Przez ostatnie 15 lat był prezydentem Polskiego Oddziału WPSA (World's Poultry Science Association) i przewodniczącym Sekcji Hodowli Drobiu PTZ. Profesor Andrzej Faruga był także członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Komisji Prezesa Rady Ministrów ds. Nagród oraz wielu komisji rolniczych. Za wszechstronną działalność zawodową i społeczną odznaczono prof. zw. dr hab. Andrzeja Farugę Krzyżami Orderu Odrodzenia Polski – Oficerskim i Kawalerskim, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej oraz licznymi odznakami honorowymi i medalami.

Uroczystość była przede wszystkim uhonorowaniem dwóch wybitnych, nieprzeciętnych postaci, których zasługi w rozwoju nauk zootechnicznych są znane i cenione w kraju i na świecie. Była też doskonałą lekcją historii i patriotyzmu. Obaj doktorzy *honoris causa* w swoich wykładach wygłoszonych z tej okazji nawiązali do dziejów własnych środowisk, w których wyrastali i dojrzewali, do korzeni, które pozostawiły niezatarty ślad w ich osobowościach i pamięci. Uroczystość była także okazją do wyrażenia szacunku zasłużonym nauczycielom, wychowawcom i mistrzom, których życie było wypełnione pracą i umiłowaniem ojczyzny. Przekazali Oni swoim uczniom wszystko to, co sami cenili i kochali, pokazując przykładem własnego życia jak należy postępować. Jako środowisko zootechniczne jesteśmy winni Im pamięć i wdzięczność. Wszyscy zgromadzeni na uroczystości doznali wielu sympatycznych przeżyć i wzruszeń.

Sławomir Mroczkowski, Zenon Bernacki